

TALLINNA MUSTJÕE GÜMNAASIUMI ÕPILASTE GÜMNAASIUMIASTME HINDAMISJUHEND

1. Üldsätted

1.1. Õpilaste hindamisel järgitakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 sätestatut ning juhitudakse „Gümnaasiumi riiklikust õppekavast“ § 15 - 28.

1.2. Gümnaasiumis hinnatakse õpilaste teadmisi kursuste kaupa.

1.3. Hindamine gümnaasiumis on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

1.4. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord määratakse kooli õppekavas.

1.5. Hinded on aluseks õpilaste järgmisesse klassi üleviimiseks, täiendavale õppetööle jätmiseks ning individuaalse õppekava rakendamiseks. Samuti on hinded gümnaasiumi lõpetamise aluseks.

2. Hindamise eesmärk

Hindamise eesmärk gümnaasiumis on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

3. Kujundav hindamine

3.1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse

tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

3.2. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.

3.3. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämist ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

3.4. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeaine õpitulemuste saavutamise, üldpädevuste arengu, gümnaasiumi lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute ning läbivate teemade õppe kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

3.5. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

4. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

4.1. Koolis kasutatakse **viiepalilist hindedüsteemi** gümnaasiumi riikliku õppekava § 17 kirjeldatud tähenduses.

4.2. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega.

4.3. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

4.4. **Kursuse alguses** teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, õppeperioodi jooksul käsitletavat teemat, nende eeldatava kontrollimise aja ja vormi, selgitades hindamise põhimõtteid, sh kursusehinde kujunemise kriteeriume.

4.5. **Kontrolltöö** on õpitulemuste saavutatust kontrolliv ulatuslik töö, mille kaudu kontrollitakse ühe või mitme pikema või mitme lühema õppeteema õpitulemuste saavutatust. Kontrolltöö on terve tund kestev töö, milleks õpilane peab kodus valmistuma.

4.5.1. Kontrolltööde mahud, sisu ja tähtsused koostatakse ainesektsioonide ja teiste aineõpetajatega. Õpetajal, kes esimesena fikseeris töö oma aines, on õigus selle läbiviimiseks.

4.5.2. Kontrolltöö kantakse kontrolltööde graafikusse eKoolis hiljemalt nädal enne töö toimumist. Kontrolltöö toimumise aeg teatatakse koheselt õpilastele.

4.5.3. Gümnaasiumis ei tohi päevas olla **üle ühe** kontrolltöö või arvestuse.

4.5.4. Kontrolltöid ei tehta trimestri viimasel nädalal ega nädal enne kursusehinde väljapanekut.

4.6. **Tunnikontrolliga** kontrollitakse ühe või kahe õppetunni mahu ulatuses õpitud teemade omandatust. Tunnikontrolli ei pea õpilastele eelnevalt ette teatama.

4.7. Kontrolltöö või tunnikontrolli konkreetne sisu oleneb vastava aine spetsiifikast.

4.6. Õpitulemusi kontrollivate kirjalike, suuliste või praktiliste tööde sooritamise on kõigile õpilastele kohustuslik, kui õpetaja ei ole määranud teisiti.

4.8. Kui õpilane on vabastatud vanema tõendi või arstitõendi alusel füüsilisest koormusest **kehalise kasvatuse** tundides, siis peab ta täitma alternatiivülesandeid (referaat, ettekanne jne). Ülesannete sooritamise vorm töötatakse välja kehalise kasvatuse ainesektsioonide liikmete poolt ning toimumise aja kooskõlastavad õpetaja ja õpilane.

4.9. Koolist puudumine ei vabasta õpilast õppekava täitmisest.

4.10. Õpilane, kes on gümnaasiumis puudunud 20% kursusest on kohustatud sooritama arvestusliku töö puudunud ajal läbivõetud materjali kohta, sõltumata puudumise põhjusest. Arvestusliku töö hinne võrdsustatakse kursusehindega.

5. Kasutatav hindamissüsteem ja hinnete viie palli süsteemi teisendamine

5.1. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse vastavalt Tallinna Mustjõe Gümnaasiumi õpilaste gümnaasiumiastme hindamisjuhendile vastavate numbriliste hinnetega:

1) **Hinde «5» (väga hea)** saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on täiel määral õppekava nõuetele vastav (90–100%).

2) **Hinde «4» (hea)** saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi (75–89%).

3) **Hinde «3» (rahuldav)** saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu (50–74%).

4) **Hinde «2» (puudulik)** saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu (20–49%).

5) **Hinde «1» (nõrk)** saab õpilane, kelle suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus ei vasta õppekava nõuetele (0–19%).

5.2. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”.

5.3. Gümnaasiumis **valikainete ja valikkursuste** hindamisel antud hinnanguid „arvestatud“ ja „mittearvestatud“ ei teisendata viie palli süsteemi.

5.4. Märge «O» (ootel) näitab sooritamata või esitamata hindelist tööd, mille järele vastamiseks on aega 10 tööpäeva. Kui õpilane selle aja jooksul järeltööd ei soorita, siis muutub «O» hindeks «1» (nõrk). „O“ muutmine hindeks on reguleeritud punktis 6.1.

6. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

6.1. Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „2“ „puudulik“ või „1“ „nõrk“ või on jäänud hinne välja panemata (eKoolis märge “O”), antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

6.2. Järeltöö on õpitulemuste saavutatust kontrolliv lühem või pikem hindeline töö, mida õpilane sooritab esimest korda väljaspool kogu klassiga kokku lepitud töö sooritamise aega.

6.3. Järeltööd saab sooritada õpilane, kes on kontrollitöö ajal mõjuvate põhjuste tõttu puudunud. Töö tuleb järele teha 10 õppepäeva jooksul alates õppetööle naasmisest. Põhjendatud on puudumine tervislikel põhjustel, juhtkonna nõusolekul (võistlused, olümpiaadid, esinemine, jms) või eelnevalt klassijuhatajat ja aineõpetajat informeerides ja nende nõusolekul.

6.4. Pikaajalise tõendatud haiguse või põhjendatud puudumise korral on õpilasel võimalus järele vastata õppeperioodi lõpuni. Järelevastamiseks koostatakse kirjalik plaan.

6.5. Õpilasel, kes viibib ainetunnis, ei ole õigust ilma mõjuva põhjuseta keelduda kontrollitöö või tunnikontrolli kirjutamisest.

6.6. Järelevastamine ja järeltööde sooritamine toimub õpilase ja õpetaja vahelisel kokkuleppel.

6.7. „2“ „puudulikku“ või „1“ „nõrka“ hinnet kommenteeritakse eKoolis kirjalikult.

6.8. Tallinna Mustjõe Gümnaasiumi aineõpetajatel on õppenädalas üldjuhul üks konsultatsioonitundi ja hinde parandamise soovist teavitanud õpilase puhul jälgib õpetaja, et üldjuhul oleks õpilasel võimalik enne parandustööd külastada konsultatsiooni. Õpetaja ei keeldu konsultatsioonis õpilase abistamisest.

6.8.1. Konsultatsioon on selleks, et toetada õpilast, kes on iseseisvalt või ainetunnis omandanud materjali, kuid talle on jäänud teemas midagi arusaamatuks.

6.8.2. Õpilane peab hiljemalt eelneval päeval enne konsultatsiooni õpetajale oma tulekust ette teatama, et õpetajal oleks võimalik konsultatsiooniks ette valmistuda.

6.9. Puuduliku hinde parandamine, kui õpilane selleks soovi avaldab, toimub 10 õppepäeva jooksul.

6.10. Tunnitöö eest saadud puuduliku arvestusliku hinde parandamisel märgitakse hinde parandus eKooli tärniga (*). Õpetajal on lisaks hinde parandamisele võimalik kasutada ka hinde kustutamist ning uue lisamist.

6.11. Rahuldavat hinnet ja kursusehindeid ei parandata (va kui see on seotud õigusaktidega).

7. Õpilase käitumise hindamine

7.1. Käitumise hindamise eesmärk on:

- 1) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
- 2) motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

7.2. Käitumisega **eeskujulik** hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.

7.3. Käitumisega **hea** hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt.

7.4. Käitumisega **rahuldav** hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel õppeülesannete täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt.

7.5. Käitumisega **mitterahuldav** hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult.

7.6. Gümnaasiumiõpilase käitumist kokkuvõtvalt ei hinnata.

8. Kokkuvõtvad hinded, järgmise klassi üleviimine ja gümnaasiumi lõpetamine

8.1 Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt viiepallisüsteemis kursuse- ja kooliastmehindega.

8.2 Valikkursuste hindamisel kasutatakse nii viiepallisüsteemi kui hinnanguid „arvestatud“ (**„Arv“**) ja „mittearvestatud“ (**„MARv“**), mida ei teisendata viiepallisüsteemi. Hindamissüsteemi valik ja hinnanguga „arvestatud“ või „mittearvestatud“ hinnatav teadmiste ja oskuste oodatav tase ning ulatus fikseeritakse vastava valikkursuse ainekavas.

Hinnang „arvestatud“ antakse, kui õpilane sooritas kõik arvestuslikke töid vähemalt rahuldaval tasemel (50% -74%).

8.3 Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel. Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.-12. klassi kursusehinnete alusel.

8.4. Kokkuvõttev kooliastmehinne ei ole hinnete aritmeetiline keskmine. Vaidlusküsimustes kursusehinne väljapanemisel prioriteetsemaks peetakse arvestuslike tööde tulemusi.

8.5 Kui gümnaasiumiõpilane on puudunud kursuse jooksul 20% ainetundidest (v.a kooli esindamine) on õpetajal õigus teha selles aines kogu kursust hõlmav arvestuslik töö. Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata,

loetakse kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „1“ „nõrk“.

8.6. Gümnaasiumiõpilasele, kelle kursusehinne on „2“ „puudulik“ või „1“ „nõrk“ või kursus on hinnatud „Marv“, koostatakse individuaalne järelevastamise plaan. Gümnaasiumiõpilasel ei tohi olla õppeaasta lõpuks ühtegi puudulikuga hinnatud kursust, välja arvatud õppenõukogu otsusega lubatud erijuhtudel.

8.7. Õppeaines, mille riigieksam toimub väljaspool eksamiperioodi, pannakse 12. klassi õpilasele riigieksamiaine kooliastmehinne välja enne riigieksami toimumist. Teistes ainetes pannakse kooliastmehinded välja enne õppeperioodi lõppu. Õppeaines, milles 12. klassi õpilane jäetakse täiendavale tööle, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendava töö lõppu.

8.8. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

8.9. Teisest koolist tulnud gümnaasiumiõpilase kohustuslike ainete kursusehindeid arvestatakse vastava aine aastahinde väljapanekul. Kui õpilane on õppinud valikaineid, mida Tallinna Mustjõe Gümnaasiumi õppekava ei sisalda, kajastub nende õppimine õpilase lõputunnistusel.

8.10. Gümnaasiumiastmes õppimise jooksul peab gümnaasiumiõpilane sooritama **õpilasuurimuse või praktilise töö**. Nimetatud tööd võib teha ühe aine, ainevaldkonna, aga ka lõimitult mitme aine või ainevaldkonna põhjal.

8.11. Õpilasuurimus peab vastama kooli õppekavas kehtestatud uurimistöö koostamise nõuetele ja seda hinnatakse vastavalt uurimistöö juhendis kirjeldatud hinde kriteeriumitele.

8.12. Õpilast ja tema seaduslikku esindajat teavitatakse kokkuvõtivatest hinnetest eKooli vastaval leheküljel.

9. Õpilaste üleviimine järgmisesse klassi, täiendavale õppetööle jätmine ja koolist väljaarvamine gümnaasiumiastmes

9.1. Gümnaasiumiastmes viiakse õpilane järgmisse klassi, kui tema kõik kursusehinded on hinnatud vähemalt hindega „rahuldav“.

9.2. Kui õpilasel on õppeperioodi lõpuks puudulikud või nõrgad kursusehinded, siis määratakse talle täiendav õppetöö. Kokkuleppel õpetajaga võib kursusehindeid järele vastata ka kogu õppeperioodi vältel.

10. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

10.1. Õpilasel, lapsevanemal või tema seaduslikul esindajal on õigus sõnalisi hinnanguid ja hindeid vaidlustada kümne tööpäeva jooksul pärast hinnangu või hinde avaldamist eKoolis, esitades kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega kooli õppejuhile.

10.2. Hinde vaidlustamise korral teeb õppejuht otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates.

11. Lõppsätted

11.1. Hindamisjuhend on kooli õppekava osa ja selle kohta annab oma arvamuse õppenõukogu.

11.2. Kontrolli hindamisjuhendist kinnipidamise üle teostab kooli õppejuht.

11.3. Muudatused hindamisjuhendis tehakse vajadusel enne õppeaasta algust.